Programowanie w R - 04

jaworski@prz.edu.pl, e_rejwer@prz.edu.pl

L Zajęcia laboratoryjne – czynniki i macierze

Zadanie L.1 factor, levels, cut

- 1. Niech x = c (1, 2, 3, 3, 5, 3, 2, 4, NA), jakie są poziomy czynika x?
- 2. Niech z $\leftarrow$ factor(c("p", "q", "p", "r", "q")) będzie czynnikiem, którego poziomy to: "p", "q", "r". Zmień poziom "p" na "w", co da nam czynnik z postaci: "w", "q", "w", "r", "q".
- 3. Niech: s1 <- factor(sample(letters, size=5, replace=TRUE)), s2 <- factor(sample(letters, size=5, replace=TRUE)), połącz s1 i s2 w jeden czynnik.
- 4. Rozważ zmienną Sepal.Length w zestawie danych iris. Z danych określonych przez tę zmienną utwórz czynnik, który przypisze dane do pięciu poziomów odpowiadającym domyślnie określonym przedziałom:
  - (4.3, 5.02] (5.02, 5.74] (5.74, 6.46] (6.46, 7.18] (7.18, 7.9].
- 5. Niech fodp <- factor(c("Tak", "Tak", "Nie wiem", "Nie", "Tak")). Wprowadźmy nowy poziom "Absolutnie nie".

Zadanie L.2 factor, sapply, attributes, levels, cut, droplevels

- 1. Zainstaluj (install.packages()) i załaduj (library()) pakiety gapminder oraz tidyverse. Sprawdź, które zmienne w pakiecie gapminder są typu factor i ile mają poziomów.
- 2. Dodaj kontynent Antarctica.
- 3. Na kontynencie (poziomie) Antarctica nie ma stałej populacji ludzkiej, zatem usuń ten poziom z czynnika.
- 4. Dodaj dwa nowe poziomy: zamiast "Americas", dodaj "South America", "North America". Kraje w wektorze sam_c <- c("Argentina", "Bolivia", "Brazil", "Chile", "Colombia", "Ecuador", "Paraguay", "Peru", "Uruguay", "Venezuela")) należy przypisać do "South America".
- 5. Ułóż poziomy czynnika continent w kolejności alfabetycznej.
- 6. Ponownie uporządkuj poziomy czynnika continent, aby pojawiały się w kolejności według całkowitej liczby ludności w 2007 r.

Zadanie L.3 matrix

Stwórz cztery wektory liczbowe, każdy o trzech elementach: v_1 będący permutacją liczb-1 i 1, v_2 o wartościach 1,2,3, v_3 zawierający zera oraz v_4 zawierający wartości losowe o rozkładzie normalnym. Następnie

- 1. stwórz macierz A_1 której wiersze będą kolejnymi wektorami; po utworzeniu macierzy dodaj nazwy wierszy zgodne z nazwami wektorów od których pochodzą oraz następujące nazwy kolumn: "no.1", "no.2", "no.3",
- 2. stwórz macierz A_2 której wiersze będą kolejnymi kolumnami oraz jednocześnie, w tej samej instrukcji zdefiniuj nazwy kolumn i wierszy analogicznie do powyższych,
- 3. oblicz iloczyny macierzy $A_3 = A_1 \cdot (A_1)^T$, $A_4 = (A_1)^T \cdot A_1$ algebraiczne iloczyny, gdzie T oznacza transpozycję macierzy,
- 4. dla odmiany względem powyższego wykonaj działanie "*" na macierzach A_1 oraz $(A_2)^T$ (iloczyn odpowiadających sobie elementów),

P Zajęcia projektowe – czynniki i macierze

Zadanie P.1 factor, attributes, levels

- 1. Najpierw sprawdź, co konsola R podpowiada na temat pakietu mtcars, a następnie zobacz, jaki jest wynik, działania polecenia attributes dla textttmtcars.
- 2. Zdefiniuj zmienną o nazwie numV o wartościach 1, 2, 3, 4 i 5. Następnie, utwórz zmienną czynnikową o nazwie factNumV o takich samych wartościach. Porównaj atrybuty dla tych zmiennych.
- 3. Zdefiniuj zmienną o nazwie charV o wartościach A, B, C, C i C. Następnie, utwórz zmienną czynnikową factCharV o tych samych wartościach. Porównaj atrybuty dla tych zmiennych.
- 4. Zmodyfikuj pierwszy poziom factCharV z "A" na "a" oraz drugi poziom factCharV z "B" na "b". Porównaj zmienną i poziomy zmiennej czynnikowej factCharV przed i po modyfikacji.
- 5. Utwórz zmienną czynnikową Plec z wektora c("M", "M", "F"). Zmień poziomy płci na "Mezczyzna" i "Kobieta", odpowiednio dla "M" i "F". Spróbuj użyć funkcji czynnikowej, aby zrobić to w jednym kroku (w tym celu zapoznaj się z dokumentacją factor).
- 6. Utwórz zmienną czynnikową o wartościach c("M", "M", "F", NA) i wyklucz NA. Utwórz drugą zmienną czynnikową, wyłączając tylko "F" oraz trzecią zmienną, wyłączając zarówno NA, jak i "F". Porównaj strukturę tych trzech zmiennych czynnikowych.

Zadanie P.2 factor, sapply, attributes, levels, cut, droplevels

Wykonaj wszystkie poniższe ćwiczenia przy użyciu pakietu forcats. Staraj się również użyć pakietu tidyverse podobnie, jak w załączonych rozwiązaniach zadań laboratoryjnych.

- 1. Załaduj pakiet forcats. Znajduje się tam zestaw danych gss_cat (sprawdź str(gss_cat)). Dla kolumny rincome oblicz liczbę elementów (tej kolumny) dla każdego poziomu.
- 2. Zmień kolejność poziomów kolumny rincome zgodnie z kolejnością (order) występowania poziomów w zbiorze danych.
- 3. Zmień kolejność poziomów kolumny rincome zgodnie z częstotliwością (frequency) występowania poziomów w zbiorze danych.
- 4. Wszystkie wartości pojawiające się w kolumnie rincome, poza dziesięcioma najczęściej występującymi, połącz razem w kategorię "other answer".
- 5. Zamień poziomy "Not applicable", "Refused", "Don't know" i "No answer", na "Other". Zamień pozostałe poziomy (przedziały liczbowe) tak, aby miały nazwy "x to y".
- 6. Podziel poziomy (przedziały liczbowe) na grupy: "Below 10k", "10k 25k", "Above 25k".
- 7. Usuń puste poziomy z kolumny race.

Zadanie P.3 cbind, rbind, upper.tri

Wygeneruj wektor v_5 składający się z 36 liczb ze zbioru $\{-2,0,1,2,4,10\}$, następnie

- 1. utwórz macierze zbudowane z elementów wektora v_5 kolejno o liczbie kolumn równej 2, 3, 4, 8, 12, gdzie elementy będą umieszczanie "kolumnami",
- 2. to co powyżej tylko że elementy umieszczanie powinny być wierszami,
- 3. utwórz macierz kwadratową A_3 z elementów wektora v_5 i następnie oblicz jej wyznacznik oraz macierz odwrotną,
- 4. utwórz macierz kwadratową A_4 o wymiarze 4x4, będącą podmacierzą macierzy A_3 zawierającą kolumny od 2 do 5 oraz wiersze od 3 do 6,
- 5. wydobądź z macierzy A_3 macierz A_{tq} górną trójkątną zawierającą wartości na diagonali,
- 6. wydobądź z macierzy A_3 elementy znajdujące się na diagonali,
- 7. przypisz do A_4 macierz A_3 a następnie usuń z A_4 trzeci wiersz oraz piątą kolumnę,
- 8. stwórz macierz A_5 będą sklejeniem względem kolumn dwóch macierzy A_3 .

Zadanie P.4

Stwórz macierz A_k będącą trzydziestokrotnym sklejeniem macierzy bbb <- matrix(1:841, ncol=29) z samą sobą względem kolumn oraz analogiczną macierz A_w będącą sklejeniem względem wierszy (warto to zrobić bez wykorzystania cbind oraz rbind)

Zadanie P.5 solve

Wykorzystując macierzową postać układu oraz funkcję solve rozwiąż poniższy układ równań liniowych

$$\begin{cases} 3x + 12y &= 3\\ x + 5y &= 3\\ 2x + 4y + 2z &= 10 \end{cases}$$

oraz sprawdź czy iloczyn macierzy głównej oraz rozwiązania jest równy kolumnie wyrazów wolnych. Oblicz wartości własne macierzy głównej układu równań.